Nr 51. ROK 1845. PONIEDZIAŁEK 3 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
1	6	27. 5, 489	— 7, 9	0, 99	ZPł. Zachodni średni	Pochmurno	Snieg
	2	5, 963	— 4, 2	1, 36	Pł Zachodni ,,	Chmurno	Snieg
	10	6, 222	— 6, 7	1, 11	ZPł. Zachodni słaby	Pochmurno	
2	6	27" 6, 616	— 9, 2	0, 88	ZPł. Zachodni słaby	Chmurno	
	2	6, 623	+ 6, 0	1, 15	Pł. Zachodni ,,	Pogoda	
	10	5, 702	— 14, 8	0, 51	,, ,,	,,	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Powszechnie szanowany i wielbiony dla rzadkich przymiotów duszy i serca Józef Zboiński były półkownik wojsk polskich, obywatel Xięztwa Poznańskiego, po krótkiéj słabości, z powszechnym żalem przyjaciół i wszystkich tych którzy Go znali, dnia 27 z. m. rozstał się z tym światem przeżywszy lat 68.

Mrozy trwają znowu dość uporczywie. — Do koła massy śniegu pozasypywały w wielu miejscach drogi, mianowicie przez wąwozy, tak że się przekopywać trzeba. — Dziś atoli poczta berlińska nadciągnęła już w zwyczajnym terminie 48 godzin, — dowód, że koleje żelazne, przynajmniej chwilowo z śniegów oczyszczone zostały.

Na drugiem i trzeciem przedstawieniu Normy, 25 i 27 z. m. wszystkie miejsca w teatrze były zapełnione; — Publiczność z równym prawie zapałem przyjmowała dwie artystki, pannę Studzińską i Belcikowską na przemian po sobie występujące, we wtorek i we czwartek. Rozmaite są zdania w porównywaniu jednéj z drugą; gdy atoli po jednorazowem usłyszeniu śpiewaczki, niepodobna dać stanowczego o niéj zdania, — wstrzymujemy się więc na teraz od wszelkich uwag w téj mierze. —

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiac Marzec 1845 r.

Srednia cena foralitów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnéj kosztował korzec złp. 19 g. 26
Zyta celnego kosztował korzec ,, 17 g. 23
Wół ciężki wypadł na . . . ,, 182 g. 10
Wół lżejszéj wagi, wypadł na ,, 70 g. 3
Wieprz tłusty . . . . ,, 110 g. 6
Wieprz chudy . . . . ,, 67 g. 4
Skop . . . . ,, — g. —
Cielę w średniéj cenie kosztowało zł. 10 g. 4
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale funt . . gr. 9
tegoż z drobniejszego bydła . — 7
Mięsa koszernego dla żydów funt drożéj o gr. 5½
Polędwicy wołowéj . . . . — 12
Cielęciny pięknéj funt . . . . . . — 7
Skopowiny pięknéj funt . . . . . — —
Wieprzowiny z skórką i słoniną . . — 10½
tejże bez skórki. . . . . . — 8½
Słoniny świeżéj czyli bilu funt . . . — 17
— tejże wyprawnéj suszonéj lub wędzonéj funt. . . . . — 21
Bułka lub rożek z pszennéj mąki przedniéj za grosz 1 ma ważyć . . funt — łut. 6
detto za groszy 2 . . . . ,, — ,, 12
Chleba bochenek pszenno żytnego stołowego za groszy 3 ma ważyć funt. — łut. 22
za groszy 6 . . . . ,, 1 ,, 12
za groszy 12. . . . ,, 2 ,, 24
Chleba bochenek żytnego z czystéj mąki za groszy 3 . ,, — ,, 29
,, za groszy 6 . . . . . ,, 1 ,, 26
Chleba za groszy 12 . . . funt 3 łut. 20
,, za groszy 24 . . . . ,, 7 ,, 8
Chleba razowego bochenek za groszy 6 . . . . . . ,, 1 ,, 30
,, za groszy 12 . . . . ,, 3 ,, 28
Placek solony za grosz jeden ,, — ,, 12½

Chleba prądnickiego z czystéj mąki żytnéj bez dodania jęczmiennéj bochenek za złp. 1 powinien ważyć funtów 9 łutów 2 a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po groszy 3.

Mąki pszennéj marmoncką zwanéj miarka.	złp. 1	gr. 11
,, bółczanéj	,, 1	,, 3
,, średniéj	,, —	,, 23
,, pośledniéj	,, —	,, 15
,, żytnéj w najlepszym gatunku	,, —	,, 29
Soli centnar wagi berlińskiéj .	,, 21	,, —
,, funt płaci się po	,, —	,, 6

Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36-garncowa u piwowara zł. 13 gr. 17, piwa takiegoż u szynkarza garniec gr. 16, kwarta gr. 4.—należycie wystałego butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana gr. 5.

Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36-garncowa u piwowara	złp. 10	gr 18
u szynkarza garniec .	,, —	,, 12
,, kwarta .	,, —	,,
Piwa flaszowego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara	złp. 5	gr. 9
,, u szynkarza garniec .	,, —	gr. 6
Swiec rurkowych z czystego łoju funt		,, 28
,, ciągnionych z knotami bawełnianemi	,,	,, 26
Mydła dobrego taflowego funt . .		gr. 22

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEJ.

— *Paryż* 21 *Lutego.* —

Nad wszelkie spodziewanie, rozwiązała się nagle *kwestya gabinetowa*;—projekt do prawa t. s. tajnych funduszów, po odrzuceniu modyfikacyi p. Boudet, większością 229 kresek przeciw 205,— całe to prawo, po uchyleniu się od wotowania lewéj strony, na posiedzeniu dzisiejszém utrzymało się większością 217 głosów przeciw 41.—Znowu 5000 świeżego wojska ma być wysłane do Afryki.

— *Genewa* 18 *Lutego.* —

Od dzisiejszego rana wszystko tu jest spokojnie. Zaburzenie w Lauzannie d. 14 i 15 b. m. które się skończyło na ustanowieniu prowizorycznego Rządu, złożonego z radykalistów (z powodu jezuitów);—dało powód wszystkim kantonom do środków energicznych. I tu u nas zanosiło się na coś podobnego, jak w Lauzannie, ale siła zbrojna potrafiła utrzymać gmin w posłuszeństwie dla praw.—Wszystko zapowiada, że dla spokojności Szwajcaryi, i utrzymania prawego porządku w całym kraju,—zamierzone przez kanton Lucerny sprowadzenie Jezuitów, nie przyjdzie już do skutku.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Petersburg* 18 *Lutego.* —

Ogłoszony został następujący Manifest Cesarski z d. 3 b. m. i r.: »Stopniowe podbijanie plemion Góralskich Kaukazu, ustalając władztwo Rossyi nad tym oddalonym krajem, pociąga za sobą konieczność zwiększenia Naszych sił wojennych, przeznaczonych do działania na Kaukazie, bez osłabienia składu innych części armii, odpowiednich potrzebom i godności Cesarstwa. Dla tego uznawszy za stosowne, aby zwykły do wojska pobór kolejny roku bieżącego 1845; przypadający na gubernie strefy wschodniéj, uskuteczniony był wcześniéj, postanawiając rozpocząć tenże w dniu 15 marca, a ukończyć najdaléj do dnia 15 kwietnia,—Rozkazujemy na ten raz zebrać z tysiąca dusz po 7 rekrutów, na zasadzie osobnego ukazu rozporządzalnego, jednocześnie niniejszem do Rządzącego Senatu wydanego.«

Najwyższy Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu z d. 3 *b. m.*: »Ukazem z d 19 paźd. 1831 r., Postanowiliśmy, aby przy każdym ogólnym w Państwie poborze rekruckim, przyzywać do osobistéj powinności wojskowéj jednodworców i obywateli miejskich gubernij zachodnich. Manifestem w dniu dzisiejszym wydanym, przeznaczywszy odbycie piątego kolejnego poboru częściowego z gubernij strefy wschodniéj państwa.—Rozkazujemy: zebrać po 10 ludzi z 1000 dusz, tak jednodworców, jako i obywateli miejskich gubernij: Witebskiéj, Mohilewskiéj, Kijowskiéj, Podolskiéj, Wołyńskiéj, Mińskiéj, Grodzieńskiéj, Wileńskiéj i Kowieńskiéj, stósownie do ustawy o rozkładzie powinności ich wojskowéj, tudzież ukazu rozporządzalnego, jednocześnie z niniejszym do Rządzącego Senatu wydanego.«

N. Cesarz Jmć, zaszczyciwszy łaskawem przyjęciem pierwszy tom dzieła, pod tytułem: *Historya cesarsko-rossyjskiéj gwardyi*, poświęconego Najjaśniejszemu Imieniowi Jego Cesarskiéj Mości i ozdobionego wizerunkami JJ. CC. MM. Piotra wielkiego i Katarzyny II. rycinami ubiorów, uzbrojenia i chorągwi gwardyi, oraz litografowanemi *fac similami* rozkazów dziennych Cesarskich do pułków lejb-gwardyi wydanych, najmiłościwiéj raczył przeznaczyć dla autora, radzcy kollegialnego Puszkarewa, w darze r. sr. 500, i zaprenumerował 50 exemplarzy tego pożytecznego dzieła.

— *Paryż* 15 *Lutego.* —

Codzień odbywają się liczne zgromadzenia deputowanych u pp. Thiers, Billault, Hartman i Fulchiron, w celu uorganizowania się do następnych rozpraw nad tajnemi funduszami.

Kiedy gabinet francuzki całą swą uwagę zwraca na Anglię i od pana Peel oczekuje powolności we względzie kwestyi dotyczącéj prawa przeglądania okrętów: tymczasem kilka mocarstw północnych uczyniło znowu propozycye we względzie uwolnienia Don Karlosa. Ze strony gabinetu naszego objawiono znowu życzenie, aby tę kwestyę, przy któréj Francya

pragnie połączyć słuszność i prawność z zasadami ludzkości, rozstrzygnięto na powszechnym kongresie europejskim, ale z tym wyraźnym warunkiem, aby to nastąpiło bez uszczerbku kwestyi zamęźcia Królowéj Izabelli II. To zastrzeżenie uczynione zostało tylko ze względu na Kortezy, które już dawniéj oświadczyły, że pod żadnym pozorem nie ścierpią obcego wmięszania się do tej wewnętrznéj sprawy hiszpańskiéj. Pomimo szczerego życzenia gabinetu fraucuzkiego, aby niewoli pretendenta ile możności jak najprędzéj koniec położyć, jednakże bardzo on ściśle jest strzeżony. Wszakże dowiadujemy się z Bourges, że Don Karłosowi na niczem nie zbywa, co jego tam pobyt jeżeli nie przyjemnem to przynajmniéj znośnym uczynić może. Ztąd posyłają mu często pieniądze i to za pośrednictwem bardzo liberalnego baukiera.

Wynagrodzenie Pritcharda ma być uskutecznione z budżetu ministerstwa marynarki, i to z pozycyi nadzwyczajnych wydatków. Gabinet spodziewa się uniknąć przez to dalszych rozpraw w téj przykréj sprawie.

— *Londyn* 15 *Lutego.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby niższéj, p. Peel w długiéj mowie przedłożył z niecierpliwością oczekiwany plan finansowy, który rozwinąwszy, i usprawiedliwszy potrzebę utrzymania jeszcze na niejaki czas podatku od dochodów, przeszedł do drugiéj części i objawił co rząd przy przedłożeniu tego podatku uczynić może i uczyni. Przez utrzymanie podatku od dochodów, przewyżka w dochodach wynosić będzie 3,409000 fs. (przeszło 143,000000 złp.) Użycie téj przewyżki w najkorzystniejszy sposób było przedmiotem najdojrzalszych narad, a ich rezultatem zmniejszenie podatków w celu ułatwienia handlu i pomnożenia ogólnéj pomyślności kraju. Z tego powodu proponuje.

1) Zniżenie ceł od cukru. 2) Zniesienie wszelkich opłat celnych od wywozow. 3) Zniesienie opłat celnych od dowozu mniéj znacznych surowych płodów, które z używane są w fabrykach. Liczba tych artykułów wynosi 430, zachodzi tylko propozycya ustanowienia na te artykuły samego nominalnego cła, aby przy rządzie pozostało prawo w statystycznych celach ważenia ich i liczenia, jak nie mniéj, aby przez to zapobiedz oszukaństwom celnym. Wszystkie te 430 artykułów przynosiły dotąd 320,000 fst. (13,440,000 złp. rocznego dochodu. 4) Zniesienie cła od dowozu bawełny. Gdy fabrykanci angielscy doznają ciężkiej konkurencyi w Chinach, w południowéj Ameryce, a nawet w osadach angielskich, ostatnia przeto zmiana jest konieczną lubo powstały ztąd ubytek w dochodach wyniesie 680,000 fst. (przeszło 28,500,000 złp.)

Prócz powyższych zmian celnych wynurzył p. Peel potrzebę jeszcze kilku innych zmian w akcyzach i zupełnego zniesienia innych pomniejszych podatków, jak np. opłat od licytacyj i podatku od fabrykacyi szkła. W końcu wyjaśnił dobroczynne skutki tych wszystkich środków dla powszechnéj pomyślności kraju. Ale stanowczo przywiązał ich wykonanie do przyjęcia przez izbę jego projektu, aby podatek od dochodów utrzymany został na następne trzy lata. Zakończył swą przeszło trzygodzinną mowę życzeniem, aby rozprawy w tym przedmiocie rozpoczęły się znowu dnia 17 b. m.—Lord Russel oświadczył, że podziela w tym względzie zdanie ministra, żałuje tylko, że rząd chce utrzymać różnicę między cukrem płodowanym przez niewolników, a płodem pracy ludzi wolnych. Poczem odroczyła się izba.

Wczorajsza mowa p. Peel była mistrzowskiem wykładem zasad reformy handlowéj i projektów do praktycznego prawodawstwa w tym wielkim przedmiocie, które go więcéj niż każdy inny przymiot jego zarządu stawiają w pierwszéj linii polityków europejskich. Jego plan finansowy może być w kilku rysach oddany, lubo przy bliższem rozważeniu, zawiera największe i najważniejsze operacye, jakie w téj gałęzi prawodawstwa doświadczone były.

— *Madryt* 7 *Lutego.* —

Na wczorajszém posiedzeniu kongressu, pan Fernandez de la Hoz zażądał od ministrów objaśnienia względem strzelania z angielskich bateryj w Gibraltarze do hiszpańskiego wojennego paropływu *Gironda.* Minister marynarki odpowiedział, że oficer dowodzący angielską bateryą sądził mylnie, iż hiszpański okręt *Gironda* zbliżył się na odległość strzału do bateryj Gibraltarskich. Hiszpański dowódzca linii Gibraltarskiéj, jenerał Lara, zażądał natychmiast zadosyć uczynienia, które mu też udzielonem zostało; gdyż gubernator Wilson przeniósł winnego oficera do innéj bateryi i rozkazał, aby odtąd nigdy na hiszpański okręt wojenny ostrym nabojem nie strzelano, sam zaś udał się na linię Gibraltarską, aby jenerałowi Lara wynurzyć swoje ubolewanie z powodu tego wypadku.

— *Turyn* 6 *Lutego.* —

Król przeznaczył na pomnik dla Kolumba, który odkrył Amerykę, 50,000 lirów ze skarbu publicznego, i zarazem mianował kommissyę, która ma się zająć zbieraniem dobrowolnych składek Roboty tak mają być przyspieszone, aby pomnik ten był ukończony z końcem sierpnia 1846 roku, iżby poświęcenie jego nastąpiło równocześnie z otworzeniem 8go zgromadzenia uczonych włoskich, które d. 15 września tego roku zbierze się w Genui. Pomnik ten będzie najpiękniejszą ozdobą Genuy, rodzinnego miasta Kolumba.

Uwielbiana Taglioni tańczyła tu wczoraj ostatni raz, i w roli *Alliera d'amore* zebrała grad kwiatów i sonet.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 2 do dnia 3 Marca.

Wink Ferdynand, Bajer Henryk ob., Lauterbach Juliusz, Niemojewski Adolf, Chahelski Józef, Gostkowska Izabella ob., Kaszucki Hipolit, Średni-

cki Jan, Dombski Karol ob., Drzewecki Kazimierz, Chronowski Józef, Siedlecki Adam ob., Wosiński Ludwik, Komornicki Walenty, Majewski Karol ob., z Polski; -- Zeliński Marcyan ob., Skrzyński Alexander ob., Lewicki Antoni ob., Peters Edmund, Koczanowicz, Romer Alexander ob., Sławińska ob., Skrzyński Tadeusz, Klosse Alojza, z Galicyi; -- Bem Edward, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Ostrzeszewicz Faustyn ob., Beczkowski Karol, Karwicki Wincenty ob., do Polski; -- Słotwiński Konstantyn, do Galicyi; -- Gasewisch Karol, Buehler Edward, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 1531.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 7 b. m. i r. N. 649 odbędzie się w biórach Wydziału w godzinach przedpołudniowych na dniu 27 Marca r. b. publiczna *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiębiorstwo budowy mostu sklepionego za wsią narodową Tonie w w drodze do komory celnéj Król. Polskiego w Szycach prowadzącéj; cena do pierwszego wywołania w kwocie złp. 1262 gr. 11 naznacza się przy dodaniu dni pomocnych w ilości ciągłych 228 pieszych 423. Chęć licytowania mający złoży na *vadium* kwotę złp. 130. O innych warunkach w biórach Wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków d. 22 Lutego 1845 r.

Senator Prezydujący
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 820.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy Helena 1go ślubu Trzcińska 2go Krochmalska w imieniu własnem oraz w imieniu Ludwiki z Trzcińskich 1o Kapalskiéj 2o Nowakowéj, Heleny Trzcińskiéj, Józefy z Trzcińskich de Lippe i, Felicyana Trzcińskiego działająca, Emilia Weiss, Henryk Trzciński, Jadwiga Trzcińska i Elżbieta z Dzianottych Trzcińska wnieśli żądanie do Trybunału o przyznanie im po ⅛ części spadku po niegdy Baltazarze Trzcińskim pozostałego z kamienicy pod L. 225 w gminie II. położonéj, tudzież z ruchomości składającego się, przeto Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie, art. 12 ust. hyp. z r. 1844 r. wzywa wszystkich do powyższego spadku prawo mieć mogących, aby w terminie 3 miesięcznym zgłosili się z prawami swemi, w przeciwnym bowiem razie spadek w mowie będący zgłaszającym się przyznanym zostanie.

Kraków d. 14 Lutego 1845 r.

Sędzia Prezydujący,
H. KOMAR.
(1r.) Sekr. *Lasocki*

NOTARYUSZ PUBLICZNY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż stosownie do uchwały Rady Familijnéj w opiece małoletnich Widerskich, dnia 1 Lutego r. b zapadłéj a przez Trybunał d. 20 t. m. i r. Nro. 929 zatwierdzonéj, odbywać się będzie w d. 4 Marca r. b. o godzinie 9 rano w kancellaryi podpisanego Notaryusza przy ulicy Grodzkiéj pod L. 84 ogółowo licytacya Cukierni, to jest: sprzętów do prowadzenia cukierni potrzebnych dotąd w dzierżawie u P. Wiktora Owczarkiewicza zostających, które w cukierni przez tegoż P. Owczarkiewicza przy ulicy Grodzkiéj pod L. 197 prowadzonéj znajdują się. Chęć licytowania mający, inwentarz tych ruchomości u P. Owczarkiewicza, zaś warunki licytacyi w Kancellaryi podpisanego Notaryusza przejrzeć mogą.

Kraków d. 25 Lutego 1845 r.

(3r.) Sebastyan. *Korytowski.*

Doniesienie prywatne.

Wyszczególnienie Zbioru drzewek owocowych, krzewów i nasion kwiatowych Michała Reiber Ogrodnika z Królestwa Wirtemberskiego.

I. *Drzewka owocowe*: Jabłonki, Gruszki; Wiśnie, Śliwki, Morele, Brzoskwinie, winne Latorośle i t. d.

II. *Krzewy*: 100 gatunków Róży, Centyfolii, miesięcznéj letniéj i t. d.

III. *Nasiona Kwiatowe*: Cebulki kwiatowe wszystkiego rodzaju, między któremi jest 100. gatunków samych goździków i t. d.

Wszystkie te drzewka pochodzą od granic Francuzkich, a rośliny kwiatowe z Holandyi. Mieszka pod Wołem na Stradomiu pod N. 16.